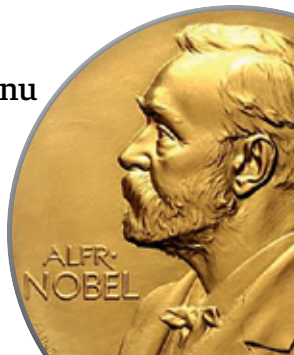

Oceněný experiment

Letošní Nobelovu cenu za ekonomii získala trojice odborníků za experimentální přístup ke zmírnění chudoby ve světě.

TÉMA / STR. 10

Dron E15

ČESKO Z VÝŠKY

Sledujte na E15.cz/video

KOMENTÁŘ: DOŠLY PENÍZE? VZHŮRU ZA BABIŠEM! / STR. 12

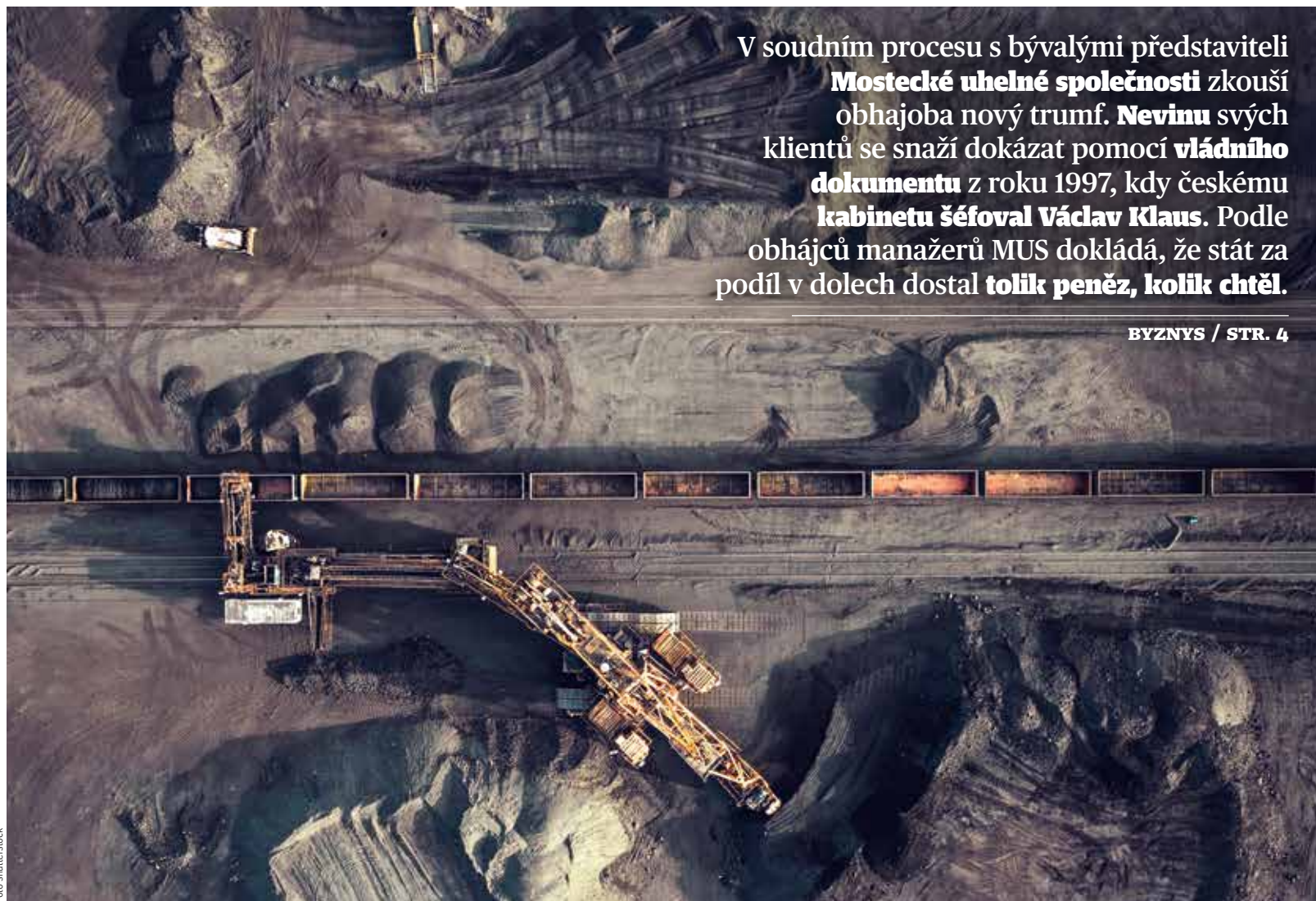
CZK/EUR • 25,825 / -0,015 Kč **CZK/USD** • 23,411 / -0,039 Kč **PX** • 1019,52 / +0,59 % **BITCOIN** • 8276,90 \$ / -1,27 % **ZLATO** • 1497,15 \$ / +0,14 %

Divoká karta v kauze MUS

V soudním procesu s bývalými představiteli **Mostecké uhelné společnosti** zkouší obhájba nový trumf. **Nevinu** svých klientů se snaží dokázat pomocí **vládního dokumentu** z roku 1997, kdy českému kabinetu **šéfoval Václav Klaus**. Podle obhájců manažerů MUS dokládá, že stát za podíl v dolech dostal **tolik peněz, kolik chtěl**.

BYZNYS / STR. 4

Zápisník
 Pavly **PALAŠČÁKOVÉ**

Zoufalý odhad EU

„**Narůstá dojem**, že Čína a Rusko si uvědomují, že Asad již nemá budoucnost. Jeho čas skončil a v Sýrii musí existovat demokratická vláda,“ pravila německá kancléřka Angela Merkelová v únoru 2013. Sýrie se ještě dnes topí v krvi a prezident Bašár Asad je stále blíž k opětovnému ovládnutí celé země. A Merkelová zůstala jednou z hlavních postav EU, jejíž schopnost reakce na mezinárodní dění odpovídá kvalitě prognózy kancléřky.

Katalánští politici, kteří se v roce 2017 pokusili region vyrvat ze Španělska, dostali devět až třináct let natvrdo. Myšlenka katalánské nezávislosti stále žije, nyní by pro ni hlasovalo 47 procent obyvatel regionu. S mučedníky ve vězení by se to nad padesát procent mohlo vytáhnout snadno.

Na sociálních sítích se rozjíždějí konspirační teorie o nedávné havárii letadla v Kongu. Spekuluje se, že během ní zahynul ruský realizátor obřích státních zakázek a údajně i majitel trollí farmy a sponzor žoldáků Jevgenij Prigožin. Ještěže je daleko snazší vyvrátit povídačky o něčí smrti než fake news.

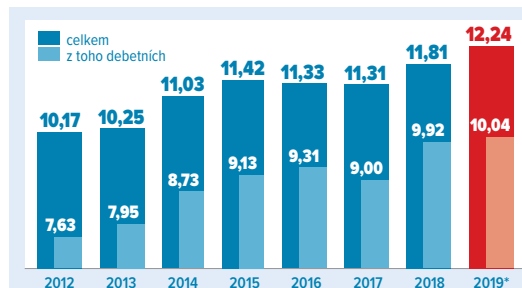
Číslo dne

1

milión eur je výše vkladů, od které chce italská banka UniCredit zavést záporné sazby.

Graf dne

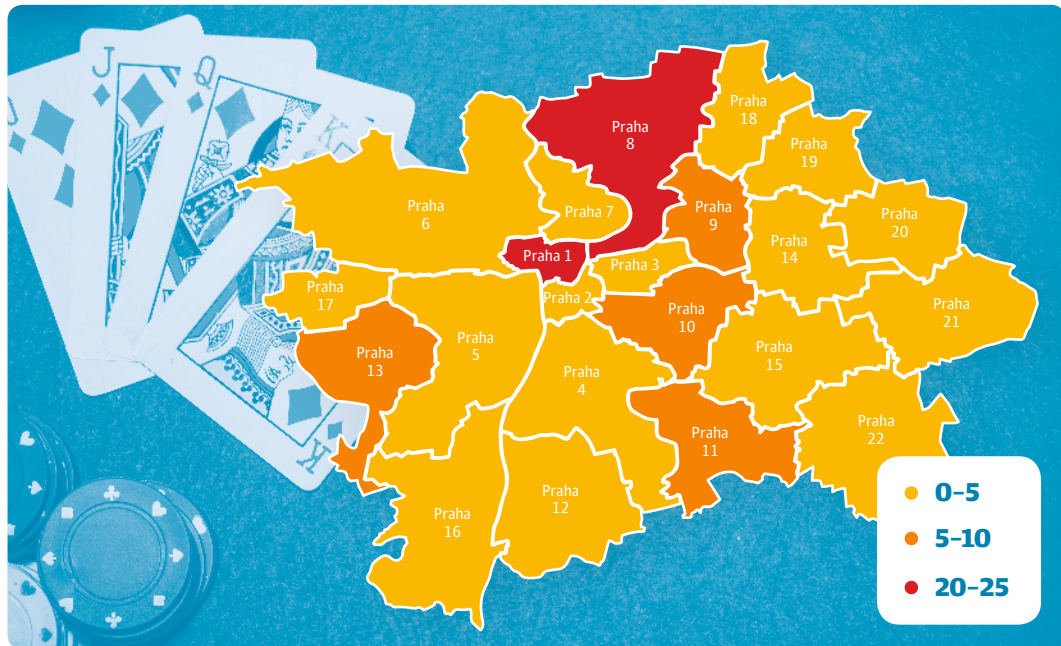
Počet vydaných platebních karet v ČR (v milionech)

* 1. pololetí
 Pramen: Sdružení pro bankovní karty

BYZNYS STR. 4

NA KOLIKA MÍSTECH SE SMÍ V PRAZE V SOUČASNOSTI PROVOZOVAT HAZARD:

Pramen: vyhláška magistrátu o regulaci hazardu

Marvanová chce dál omezit hazard

NGUYEN Thuong Ly

Méně kasin, omezená otevírací doba nebo podpora živých her na úkor automatů. Praha chystá zpřísnění tři roky staré hazardní vyhlášky, která stanovuje, kde všude se mohou v hlavním městě provozovat hazardní hry. Novelu chce radní pro legislativu Hana Marvanová (STAN) předložit pražskému zastupitelstvu na přelomu roku. Konkrétní opatření mají vzejít ze schůzek se zástupci městských částí. První se má konat ve středu.

Praha 8 například požaduje v chystané novele vyhlášky zrušit dvě kasina a zároveň zakázat nonstop otevírací dobu podniků s hazardními hrami. Podle Marvanové by se Praha mohla vydat podobnou cestou jako Ostrava. Zrušila by místa, kde fungují jen výherní automaty. „Je velký rozdíl mezi skutečnými kasiny, kde se provozuje živá hra s krupiéry, má to nějakou úroveň a chodí tam turisté,

a mezi kasiny, která se tak jen tváří, přičemž ve skutečnosti jen spoléhají na automaty,“ uvedla Marvanová. Novela se musí změnit také proto, že vyhláška podle antimonopolního úřadu odporuje spravedlivé soutěži, míní radní.

„Například Praha 8 by chtěla zrušit dvě kasina.“

„Zajímá nás však, jak bude řešen výpadek příjmů v případě, že dojde k další regulaci kasin,“ řekl starosta osmé městské části Ondřej Gros (ODS) s tím, že radnice nemá možnost výpadek hradit ze svého. Města a obce získávají od státu část vybrané daně z hazardu. Peníze lze použít pouze na sport, školství a pro neziskové organizace. Praha

loni získala 690 milionů korun, peníze magistrát rozděljuje mezi městské části podle počtu obyvatel. „Kdyby se novelou významně snížil celkový výnos, tak to bude mít dopad na řadu míst. Budeme o tom jednat,“ uznala Marvanová.

Nynější předpis stanovuje, že na konkrétních adresách může být provozováno v součtu 95 kasin. Nejvíce se jich nachází na Praze 1 a Praze 8, kde je shodně 21 těchto podniků. Řada obvodů naopak přistoupila k nulové toleranci, by některým kasinům tam stále úřady neodebraly licence a podniky nadále fungují. Od účinnosti vyhlášky v lednu 2016 zrušilo ministerstvo financí v hlavním městě 131 licencí. „Týká se to 159 různých adres, na kterých bylo umožněno provozování technické nebo živé hry,“ upřesnil mluvčí ministerstva Zdeněk Vojtěch.

Regulaci hazardu má současná magistrátní rada v koaličním programu. Odpůrci regulace upozorňují, že tím města podporují nelegální hazard a přesun her na internet.

České předsednictví EU bude levnější než jinde

Výrazně méně než Finsko, Rumunsko nebo Slovensko vynaloží Česko na předsednictví Evropské unii v roce 2022. Vláda odhlasovala návrh premiéra Andreje Babiše, aby půlroční šéfování Radě EU stálo 48 milionů eur, tedy něco přes 1,2 miliardy korun. Původně měl být rozpočet 2,6 miliardy. Ministři za ČSSD, která považuje schválenou sumu za nízkou, pro materiál nehlasovali.

„Vidíme tam velké rezervy v personální oblasti a v oblasti zajištění bezpečnosti. Pana premiéra jsem na to upozornil,“ řekl ministr vnitra a předseda sociální demokracie Jan Hamáček s tím, že výdaje měly být

o 20 milionů eur (516,5 milionu korun) vyšší. „Je to prestižní věc a možnost sebezpropagace země. Když na to rezignujeme, je to k naší škodě,“ míní ministr kultury Lubomír Zaorálek.

Například Rumunsko vynaložilo za letošní předsednictví 75 milionů eur (1,9 miliardy korun). Finsko, které má o polovinu méně obyvatel než Česko a Radu EU vede nyní, si odkleplo 70 milionů eur (1,8 miliardy korun).

Politolog Jan Kovář z Ústavu mezinárodních vztahů souhlasí se Zaorálkem, že šetřit na vedení EU se nemusí vyplatit. „Předsednictví je stále důležitý institut, který může pomoci prosa-

dit zájmy členských zemí,“ připomněl Kovář.

Nelze však vyloučit, že české předsednictví bude dražší. Výrazně se prodražilo například Rakousku. V minulosti si vyhradilo 43 milionů eur (1,1 miliardy korun), více než dvojnásobek však muselo nakonec doplatit.

Podle Babišova návrhu budou náklady na nové pracovníky činit 215 milionů korun, vysílání pracovníků do stálého zastoupení ČR v Bruselu pak přijde na 250 milionů. Celkem by měla vláda zaměstnat kvůli předsednictví dvě stovky lidí.

Pavel OTTO

Krátce

Pražanům zdraží odvoz odpadu

Svoz komunálního odpadu v Praze podraží o 30 procent. Změnu znění vyhlášky o svozu odpadu schválili o svozu odpadu schválili radní. Zvýšení poplatku přinese do městské pokladny ročně asi 220 milionů korun navíc. Nyní domácnosti v metropoli platí za svoz běžného odpadu měsíčně od 86 do 5737 korun, podle četnosti a velikosti kontejneru.

Stát se za Zemanovy výroky omlouvat nemusí

Stát se prostřednictvím ministerstva financí nemusí omlouvat vnučce novináře Ferdinanda Peroutky Terezii Kaslové za výroky, které o žurnalistovi pronesl pre-

zident. Nepravomocně o tom rozhodl soud. Podle soudkyně Ivety Nedožralové Miloš Zeman při svých projevech žádné právní normy výkonu veřejné funkce neporušil. Proto nelze stanovit odpovědnost státu za škodu. Kaslová na omluvě trvá.

Blanka získala kolaudační razítko

Pražský tunel Blanka je po čtyřech letech od zprovoznění zkolaudován. Odstraněna byla podmínka dostavby vnějšího okruhu. /čtk/

300634/40

INZERCE

Krásné bydlení sedm dní v týdnu

- > Příroda
- > Cyklostezka
- > Čistá architektura
- > Byty 2+kk–4+kk
- > 10 minut na metro
- > Dětská hřiště pro nejmenší
- > Obchody a služby do 10 minut
- > Skate park a sportoviště pro všechny

rezidencesedmikraska.cz
info@rezidencesedmikraska.cz
 800 350 111

Obhájci v kauze MUS sázejí na posudky Klausovy vlády

Daniel NOVÁK

V soudním procesu s bývalými představiteli Mostecké uhelné společnosti se advokáti nově snaží dokázat nevinu svých klientů vládním dokumentem z roku 1997, tedy z doby kabinetu Václava Klause (ODS). Ministerstva financí a průmyslu tehdy ve svém posudku stanovila téměř stejnou cenu za 46procentní státní podíl v MUS, za jakou byl prodán v roce 1999. Advokáti z toho vyvozují, že se nestala škoda.

Švýcaři spis neviděli

„Prováděné důkazy stále silněji vyvracejí teorii obžaloby o spáchání podvodu na stát. Z pohledu obhajoby je provedení těchto důkazů zásadním obratem v celé kauze a je nepochopitelné, že tento spis nebyl sdílen se švýcarskou prokuraturou v rámci tamního vyšetřování a soudu,“ uvedla Katarína Kožíak, právní zástupkyně Marka Čmejly. „Jsem přesvědčena, že tyto listiny ve spojení s dalšími důkazy mohly zásadně ovlivnit rozhodnutí švýcarského soudu ve prospěch obžalovaných,“ dodala.

650

milionů korun stál 46procentní podíl státu prodaný v roce 1999.

Téměř shodné ceny

Rezorty financí a průmyslu předložily v červenci 1997 společný podklad pro jednání vládní privatizační komise. Dokument, jehož kopii má deník E15 k dispozici, stanovuje cenu státního podílu v MUS na 647 milionů korun.

Tuto částku tvořil plánovaný prodej deseti procent akcií manažerům a výnos z předpokládaného prodeje zbývajících podílů strategickému investorovi. V roce

1999 vláda Miloše Zemana (ČSSD) prodala 46procentní státní podíl za zhruba 650 milionů korun.

Obžaloba tvrzení o škodě způsobené státu opírá mimo jiné o datum, kdy se skupině manažerů MUS v čele s Antonínem (nyní Antoniem – pozn. red.) Koláčkem podařilo ve skrytu za firmami vystupujícími v roli zahraničních investorů získat v MUS většinu. To se mělo stát nejpozději v květnu 1998.

Kdo byl podveden

Po získání majority měli podle obchodního zákoníku předložit státu nabídku na odkup zbývajících podílů. „O tomto stavu museli obvinění vědět a jeho skrytí před ostatními akcionáři i veřejností bylo zjevně jejich záměrem,“ uvádí obžaloba. Součástí povinné nabídky odkupu v roce 1998 by totiž podle státního zastupitelství byla zcela jiná cena než

o rok později – konkrétně 615 korun za akcii v roce 1998 versus 128 korun za akcii v roce 1999.

Obžalovaní ale trvají na tom, že vše bylo v pořádku. „Stále si klademe otázku, kdo měl být podveden. Pokud to měla být česká vláda, je to postavené na hlavu. Vládu naprosto nezajímalo, komu prodává,“ řekl v nedávném rozhovoru pro deník E15 podnikatel Jiří Diviš, který se s manažery MUS podílel na organizování akciových transakcí.

Splátka penězi podniku

Prodej 46 procent akcií MUS schválila v roce 1999 vláda současného prezidenta Miloše Zemana. Společnost Investenergy podle obžaloby zaplatila za podíl penězi, které pocházely přímo z MUS, odkud je předtím údajně vyvedla pětice obžalovaných.

Manažeri tím podle obžaloby způsobili státu škodu nejméně 3,2 miliardy korun. Ti to však popírají. Ve švýcarské větvi případu tamní justice odsoudila šest lidí. V případě Antonia Koláčka a Petra Krause jsou rozsudky pravomocné.

Krátce

Česká ERA vybaví letiště v Madridu

Svůj dosud největší systém sledování letového provozu postaví na madridském letišti Barajas pardubická společnost ERA. Síť sestává ze 46 pozemních stanic sledujících letadla a více než 130 majáček určujících polohu vozidel. Výše kontraktu není známa.

Platebních karet je přes dvanáct milionů

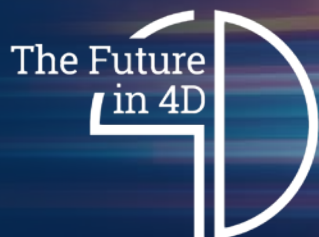
Počet vydaných platebních karet v Česku v prvním letošním pololetí stoupl o 430 tisíc na 12,2 milionu. Vyplývá to z dat Sdružení pro bankovní karty. Hraniční deseti milionů překročil počet karet v roce 2011.

Oprava ranveje vyjde na 1,5 miliardy

Letiště Leoše Janáčka Ostrava v Mošnově čeká za několik let rekonstrukce přistávací dráhy za více než 1,5 miliardy korun. Příští rok má být hotova projektová dokumentace. /čtk/

309552/20

INZERCE

THE FUTURE IN 4D

13.-14.11.2019 BRNO

#disruptive #digital #diverse #developing

Registrace
nyní otevřeny!

Inovujte, inspirujte se a připravte se na digitální revoluci
Konference roku o budoucnosti práce a světového byznysu

Centrální banka si posvítla na záložnu Ney

Kampelička Ney si rádně nehlídala, komu půjčuje své peníze. Tvrdí to Česká národní banka, která spořitelni družstvo v minulých měsících podrobila důkladné hloubkové kontrole. Kampelička měla podle říjnového verdiktu regulátora přinejmenším do konce loňského roku značné nedostatky v řízení úvěrového rizika. Většinu z několika prohrěšků, které družstvu banka spočítala, musí kampelička napravit ještě do konce roku.

„Správní orgán zjistil nedostatky zejména v oblasti úvodního zjišťování a posuzování zdrojů splácení u nově poskytovaných úvěrů a rovněž v oblasti průběžného monitoringu klientů týkajícího se jejich schopnosti splatit úvěr,“ uvádí rozhodnutí ČNB, které má deník E15 k dispozici.

Kampelička podle ČNB rovněž poskytla nepřiměřeně vysoké financování ekonomicky propojeným firmám, což ústav nedokázal správně vyhodnotit. Regulátor kampeličky vzhledem k úvěrovým přešlapům nařídil také posílit kapitál.

„Družstvo zpracovalo plán nápravných opatření, který zaručuje splnění a nápravu všech oblastí, ve kterých

”
Kampelička měla podle ČNB přinejmenším do konce loňského roku značné nedostatky v řízení úvěrového rizika.

regulátor našel nedostatky,“ uvádí Tomáš Sadílek z družstva Ney. Kampelička podle něj situaci aktivně řeší. „Družstvo pravidelně komunikuje s regulátorem a předkládá stavy plnění plánu nápravných opatření,“ dodává Sadílek. Kampelička za letošní první pololetí hospodařila se ziskem 2,5 milionu korun.

České záložny letos nezažívají právě úspěšný rok, za první pololetí prodělaly dohromady takřka 44 milionů korun, přičemž klesá členská základna i objem byznysu. Úrokové příjmy z kampeličkami poskytnutých půjček tak například meziročně klesly ze zhruba 420 milionů korun takřka na polovinu.

Jaroslav BUKOVSKÝ

NOVÝ SMÍCHOV

Foto: Schindler Seiko Architects

PRVNÍ FÁZE PROJEKTU Smíchov City u autobusového nádraží Na Knížecí na ploše 35 tisíc metrů čtverečních se začne stavět na přelomu roku. Developer Sekyra Group do ní vloží tři miliardy korun. Jasně už má i v tom, jak bude nová čtvrť vypadat na opačné, jižní straně nádraží – ukazuje to vizualizace. **VÍCE E15.CZ**

311964/17

INZERCE

RegioJet vydá další dluhopisy

Největší tuzemský soukromý dopravce RegioJet chystá expanzi na železnici. Na její financování hodlá emitovat další zajištěné dluhopisy, tentokrát v hodnotě zhruba půl miliardy korun. Deník E15 to sdělil majitel firmy Radim Jančura.

Své první bondy za 921 milionů korun prodal dopravce v červnu. I tentokrát u bondů s plánovanou emisí na jaře 2020 bude pětiletá splatnost s výnosem čtyři procenta nad sazbou PRIBOR.

RegioJet peníze použije k nákupu další vlakové techniky, především vozů pro nové linky. Celkové investice se mají v příštích letech pohybovat v řádu jednotek miliard korun. /lie/

Investujte pravidelně do burzovních obchodovaných fondů (ETF)

Začněte investovat již od 500 Kč měsíčně

Upozornění: Uvedené sdělení není investičním poradenstvím ani investičním doporučením, nezohledňuje znalosti, zkušenosti v oblasti investování do investičních nástrojů ani finanční situaci investora, jeho cíle či postoj k riziku.

25. PATRIA
VÝROČÍ | FINANCE

Zjistěte více na
www.patria-direct.cz/etf nebo na
telefonním čísle 221 424 240.

Vizualizace Ney

POTÍŽE. Záložna Ney sídlící v pražském Karlíně půjčovala, aniž si pořádně pohlídala, zda se jí peníze vrátí. Vyčínila jí za to ČNB.

Ruský fastfood poráží zahraniční řetězce

Jiří FRYDLEWICZ

Globální společnosti rychlého občerstvení s pizzou mají v Rusku smůlu. Tammému trhu totiž kraluje řetězec DoDo Pizza. Za osm let existence se právě z této značky stal jeden z nejrychleji rostoucích restauračních řetězců v počtu nově otevřených poboček i v rámci ziskovosti firmy. Během následujících pěti let chce firma navíc expandovat dále do světa a vybudovat dalších tisíc poboček. Informovala o tom agentura Bloomberg.

Řetězec, který v Rusku překonal i globální značku Pizza Hut, přiznal v roce 2018 příjmy ve výši 215 milionů dolarů. V letošním roce odhadl své příjmy na celkových 307 milionů dolarů. V roce 2020 odhaduje společnost výši svých ročních příjmů na 430 milionů dolarů, tedy více než deset miliard korun.

Tyto údaje korespondují s plány společnosti. „Do roku 2021 chceme dosáhnout

VELIKÁN. DoDo v Rusku provozuje přes 450 pizzerií, dalších 69 jich má v dalších 11 zemích světa.

tržeb 500 milionů dolarů a do roku 2024 jedné miliardy dolarů ročně,” uvedl zakladatel řetězce DoDo Pizza Fjodor Ovchinnikov.

Podle informací z webu firmy DoDo Pizza otevřela od června 2018 celkem 126 restaurací v Rusku, 19 dalších v sousedních ze-

mích a šest v Evropě. Celkově se v Rusku provozuje 457 pizzerií. Dalších 69 pizzerií je v jedenácti různých zemích, včetně Spojených států, Číny, Japonska či Velké Británie.

Společnost nedávno prodala franšizingová práva do Nigérie firmě Quality Foods Africa. Ředitel této společnosti Alex Trotter uvedl, že prvních dvacet restaurací DoDo Pizza bude otevřeno v největším městě Nigérie Lagosu ještě letos v říjnu. „DoDo má nejlepší platformu, jakou jsme zatím v rychlém občerstvení viděli, je na vrcholu třídy,” řekl Trotter.

„Jsme naplňujeme restaurace a naplňujeme technologická společnost,” odkázal Ovchinnikov na fakt, že jeho firma používá vlastní komplexní software, který udržuje tým 120 techniků. V reálném čase jim umožňuje sledovat peněžní toky společnosti, sledovat stav zásob jednotlivých restaurací či okamžitou kontrolu při rozvozu jídla. Společnost dokonce mezi povinnou výbavu všech restaurací uvádí kamery, které vysílají nepřetržitě v přímém přenosu. Na výrobu pizzy se tak mohou v reálném čase podívat i zákazníci.

Společnost také zveřejňuje on-line na svých webových stránkách týdenní tržby všech svých restaurací. Tento postup společnost nazývá jako „princip radikální transparentnosti“.

V současné chvíli pracuje firma podle Ovchinnikovových slov na algoritmu, který by byl schopen automaticky vytvářet marketingové kampaně pro jednotlivé regiony, do nichž DoDo chystá expanzi.

VÍCE E15.CZ

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 14. 10. 2019

	Země	Množství	Kurz
	Austrálie	1	15,820
	Čína	1	3,313
	Dánsko	1	3,458
	EMU	1	25,825
	Chorvatsko	1	3,476
	Japonsko	100	21,628
	Kanada	1	17,717
	Maďarsko	100	7,792
	Norsko	1	2,571
	Polsko	1	6,015
	Rusko	100	36,450
	Švédsko	1	2,380
	Švýcarsko	1	23,515
	Turecko	1	3,952
	USA	1	23,411
	Velká Británie	1	29,353

Akcie na pražské burze

14. 10. 2019

	Název	Kurz [Kč]	Změna
	AVAST	114,00	3,64 %
	CETV	107,00	0,00 %
	ČEZ	514,50	0,39 %
	Erste Bank	777,60	0,21 %
	Kofola	287,00	0,70 %
	KB	737,00	-0,94 %
	Moneta	74,50	1,98 %
	O2 CR	216,00	0,47 %
	Pegas	700,00	1,45 %
	Philip Mor. ČR	13 440,00	-0,44 %
	TMR	995,00	0,00 %
	VIG	600,00	-0,50 %
Celkový objem (v tisících korun)		441 170	

Krátce

UniCredit zavede negativní sazby

Největší italská banka UniCredit zavede od příštího roku negativní úrokové sazby klientům, jejichž vklad přesahuje milion eur. Banka tak uvedla na pravou míru oznámení svého generálního ředitele Jeana-Pierra Mustiera z minulého týdne. Řekl tehdy, že banka po vzoru Evropské centrální banky zavede negativní úrokové sazby u vkladů nad 100 tisíc eur. Mustierovo oznámení kritizovaly italské bankovní odbory. Skupina na ochranu spotřebitelů Codacons chtěla tento krok napadnout u soudu.

Huawei může do tendru o síť 5G v Německu

Čínská společnost Huawei Technologies nebude vyloučena z dodávek pro mobilní síť páté generace v Německu. S odvoláním na zdroj z německé vlády to uvedla agentura Reuters. Spolkový úřad pro bezpečnost v informační technice má tento týden zveřejnit bezpečnostní pravidla, která firmu Huawei podle zmíněného zdroje navzdory výzvám Washingtonu nijak neomezí. Spojené státy tvrdí, že čínská vláda by zařízení Huawei mohla využívat ke špionáži. Čína taková obvinění odmítá. /čtk/

Trump streamuje přes službu Amazonu

Americký prezident Donald Trump objevil další část on-line světa. Jeho profil je nyní k nalezení i na streamovací platformě Twitch. Službu společnosti Amazon chce využít jako podporu ve své prezidentské kampani. První vysílání už má kanál za sebou. Streamovací debut si Trump odbyl při projevu v Minneapolisu v minulém týdnu, který zhlédlo přes 281 tisíc diváků. Za několik málo dní od založení získal Trumpův účet přes 73 tisíc odběratelů. Informoval o tom server CNN.

Podle expertů Trump začal více sledovat kroky svých protivníků v prezidentském klání. Například jeho sok senátor Bernie Sanders, který se o post hlavy Spojených států chce také ucházet, má na streamovací službě Twitch svůj účet již dlouho. Počet jeho odběratelů je necelých 90 tisíc.

Trump by mohl oslovit mladší voliče, kteří Twitch sledují. Podle oficiálních statistik společnosti Amazon,

kteřá streamovací služba v roce 2014 koupila od jejích původních tvůrců za téměř jednu miliardu dolarů, se denní počet návštěvníků Twitchu pohybuje okolo 15 milionů.

Paradoxem zůstává, že ačkoliv mají oba kandidáti účet na Twitchi, netají se kritikou šéfa Amazonu Jeffa Bezose. Oběma vadí fakt, že americký internetový obchod získal již dvakrát po sobě daňové slevy. Například letos ve výši 130 milionů dolarů. Trump je pro mnoho lidí známý především pro svůj Twitterový účet, kam velmi často přispívá.

Americký prezident je však kromě Twitteru – a nyní i Twitchu – k nalezení i na dalších sociálních sítích. Například na svém YouTube kanále má Trump 203 tisíc odběratelů. Na Facebooku prezidenta sleduje téměř 26 milionů osob a na populárním Instagramu pak téměř 15 milionů lidí.

Jiří FRYDLEWICZ

Akcie, měny & názory

Nokia 4.0 a vedení unie

Titulek tohoto komentáře pracuje s pojmy, u kterých by člověk nečekal ani elementární spojitost. Při jisté míře fantazie ji však nalézt lze: být připraven.

Aktuálně EU předseda Finsko, které se na toto své poslání připravilo více než dobře. Nejenom, že je velmi kompetentním moderátorem důležitých témat v čase, kdy se nový Evropský parlament teprve po zvolení uvádí do pohybu a nyníjší komisi zbývají dva týdny, než se žezla chopí nová garnitura. Finsko vedle toho umí na sebe v tom nejlepším slova smyslu upozornit. Ne okázale, pompézně, ale přesvědčivě a seriózně.

Má na co upozornit. Příkladem budiž dechberoucí doprovodný program o genezi finského národního pokladu jménem Nokia. O firmě, která prošla naprostým přerodem vyráběného produktu, ale který si celou dobu drží své mentální nastavení – ambice, kompe-

“
Ve všech generacích Nokia nabízela špičkový produkt, kterým dominovala světovému trhu.

tentnost, špičkovou kvalitu a odhodlání toto všechno prakticky dokázat.

Jen si připomeňme – v první generaci elitní sportovní zboží a vybavení, ve druhé televizní přijímače, ve třetí – stále v čerstvé paměti – mobilní telefonie. Po krizovém období a přechodném kolapsu pak nastal nástup generace čtvrté – aplikace řešení umělé inteligence pro firmy i domácnosti. Ve všech generacích Nokia nabízela špičkový produkt, kterým dominovala světovému trhu. Když dominance

v rámci daného segmentu skončila, byla schopna se po čase vynořit s úplně jiným výstupem a ve zcela jiném oboru a velmi rychle opětovně dobýt globálního výsluní. A lze předpokládat, že se jí to podaří i v rámci nyníjší generace 4.0.

A země, kde drtivou část svých aktivit provádí, jí v tom vychází vstříc, podporuje ji a váží si jí, a v pravý čas se tímto úžasným příkladem po zásluze pochlubí. Například v čase, kdy „vede“ Evropu. Není to dost inspirativní a následováníhodný námět i pro Českou republiku, kterou podobný úkol čeká právě za tři roky, být taktéž připravena podpořit úspěšné podnikatelské projekty a pak se jimi coby symboly národní dovednosti a umu v Evropě pochlubit? Namísto zpochybňování toho, k čemu že vlastně takové předsednictví vůbec je?

Petr ZAHRADNÍK
ekonom
České
spořitelny

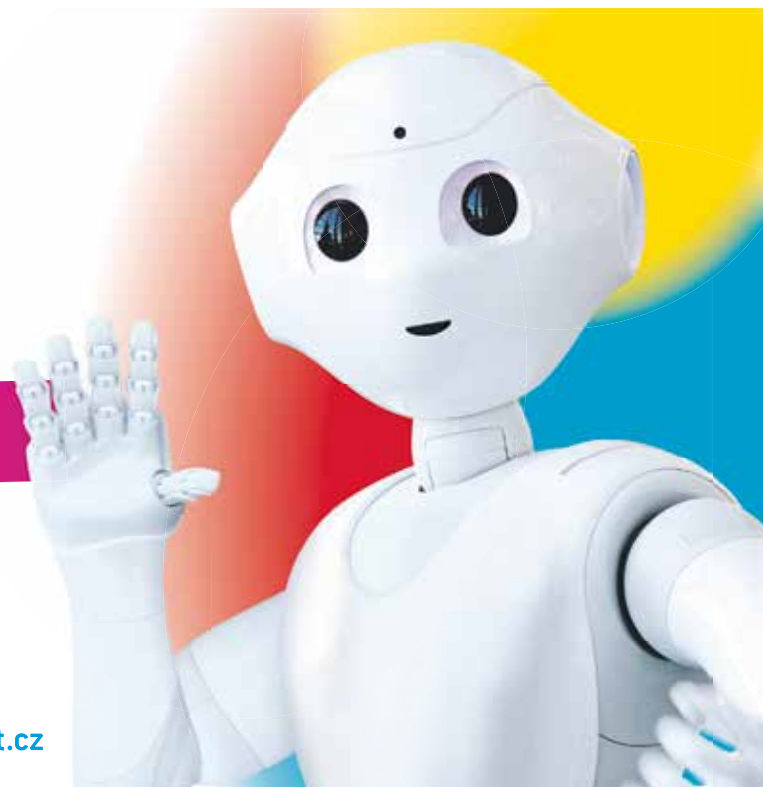
iQ port

UŽ JEN DO KONCE ŘÍJNA!

**OTEVŘENO DENNĚ OD 9 DO 18 HODIN
NÁPLAVKA PRAHA V NOVÉM**

VSTUPENKY NA:

ticketmaster® NEJVĚTŠÍ ZÁŽITKOVÝ SCIENCE PARK V PRAZE www.iQport.cz

V Polsku dál pohládne PiS

Pavla PALAŠČÁKOVÁ

Polská strana Právo a spravedlnost (PiS) získala v nedělních volbách do dolní komory parlamentu většinu a bude tak moci pokračovat v dosavadní vládě. Opoziční Občanská koalice za ní výrazně zaostala, dokonce si pohoršila oproti předchozímu klání. Cenou útěchy pro opozici je, že PiS ztratila majoritu v Senátu, což může vládní kroky brzdit.

„Zvítězili jsme. Máme před sebou čtyři roky tvrdé práce. Polsko se musí změnit více a musí se změnit k lepšímu,“ prohlásil lídr PiS Jarosław Kaczyński. Zároveň si postěžoval, že proti jeho straně byla vedena velmi silná kampaň a stále existuje řada lidí, kteří

„**Výsledek hlasování může strana Jaroslawa Kaczyńskiego pokládat za souhlas voličů s kontroverzními reformami.**“

ji nepodporují. „Získali jsme hodně, ale zasloužíme si víc,“ podotkl.

Po sečtení téměř všech volebních lístků do dolní komory se vládnoucí partaj držela na 43,8 procenta hlasů. Občanské koalici dalo hlas 27,2 procenta voličů. Nejsilnější strana aliance, liberální Občanská platforma, přitom ve volbách v roce 2015 získala

24 procent a její současný partner Moderní 7,6.

Do Sejmu se v neděli probojovalo také sdružení Levice s více než dvanácti procenty hlasů a Polská koalice v čele s lidovci s necelými devíti procenty. Oproti předpokladům průzkumů v něm usednou i poslanci nacionalistické Konfederace, které se podařilo přesvědčit sedm procent voličů.

Výsledek hlasování může PiS pokládat za souhlas voličů s kontroverzními reformami, které dopadly hlavně na justici a média a vzbudily negativní ohlas v Bruselu. „Můžeme očekávat, že PiS bude dále omezovat liberální demokracii,“ řekla AFP politoložka Varšavské univerzity Anna Materska-Sosnowská.

Je však možné, že strana bude usilovat o dobré vztahy s EU ve snaze prosadit i za pomoci budoucího eurokomisaře pro zemědělství Janusze Wojciechowského co nejvíce výhod pro Polsko. Její podpora závisí na programu štědrém k chudším a k venkovu, kvůli kterému potřebuje udržet ekonomiku v dobré kondici a zachovat přívod unijních prostředků.

Budapešť bude mít zeleného primátora

Maďarský Fidesz premiéra Viktora Orbána ztratil v nedělních komunálních volbách Budapešť. Primátorem hlavního města se stane Gergely Karácsony, za kterým se dokázala sjednotit opozice. Komentátoři podotýkají, že jde o největší volební neúspěch Orbána v této dekádě.

Karácsony ze zelené partaje Dialog pro Maďarsko získal téměř 51 procent hlasů, dosavadní primátor za Fidesz

István Tarlós 44 procent. „Tyto volby prokázaly, že spolupráce opozice funguje. S novou strategií dosáhla nejlepšího výsledku za poslední roky,“ konstatoval pro AFP politolog András Bíró-Nagy. Čtyřiačtyřicetiletý Karácsony slíbil, že se Budapešť stane svobodnou a zelenou metropolí a vrátí se do Evropy. Nechce však proti vládě bojovat, nabízí jí kooperaci.

K vládě kritické strany byly úspěšné i v dalších městech -

například v Miškovci či Segedíně. Orbán ale zdůrazňuje, že celkově zůstává Fidesz nejsilnějším uskupením v zemi. „Na celostátní úrovni jsou výsledky dobré, ale v Budapešti se nad tím musíme zamyslet,“ řekl novinářům Tarlós. Z opozičních stran už zaznělo, že budapešťský výsledek značí únavu voličů z dlouholeté vlády Orbána a je příslibem do budoucna. /pap/

VÍCE E15.CZ

Krátce

Unijní země se shodly na zbrojním embargu

Státy Evropské unie budou koordinovat omezení vývozu zbraní do Turecka. Reagují tak na současnou vojenskou operaci, kterou Ankara provádí v Sýrii. Shodli se na tom ministři zahraničí členských zemí EU, kteří ponechali rozhodnutí o konkrétních krocích na jednotlivých státech. Generální tajemník NATO Jens Stoltenberg v Londýně opět kritizoval tureckou ofenzivu v severní Sýrii. Doplnil, že Turecko je důležitým členem aliance, ale zároveň zdůraznil, že nesmí být ohrožen boj proti společnému nepříteli v podobě Islámského státu.

Tuniské volby jasně vyhrál Kaís Saíd

Rozhodující druhé kolo prezidentských voleb v Tunisku jasně vyhrál univerzitní profesor bez politické příslušnosti Kaís Saíd nad mediálním magnátem Nabílem Karúím. Uvádí to odhad firmy Emrhod zveřejněný po uzavření volebních místností.

Prezident Číny varoval separatisty

Čínský prezident Si Ťin-pching vystoupil s ostrým prohlášením, v němž varoval před separatistickými snahami. Kdo se pokusí oddělit od Číny jakoukoli oblast, zemře, jeho tělo bude rozdrčeno a kosti rozemlety na prach, řekl podle zpravodajského serveru BBC News Si. Čínský vůdce ve svém prohlášení nezmínil žádný konkrétní region, jeho slova jsou ale vnímána jako reakce na několikaměsíční demonstrace v Hongkongu. /čtk/

TRESTY A PROTESTY

ŠPANĚLSKÝ nejvyšší soud udělil vysoké tresty vězení katalánským politikům za neústavní referendum o nezávislosti Katalánska z roku 2017. Ke 13 letům vězení odsoudil bývalého vicepremiéra regionální vlády Oriola Junquerasa, jemuž ale hrozilo až 25 let. Jde o bezprecedentní verdikt v novodobé španělské historii. Po celém Katalánsku kvůli tomu vypukly masivní protesty. Španělský soudce NS zároveň vydal nový evropský zatykač na katalánského expremiéra Puigdemonta, který je na útěku v Belgii. **SLEDUJTE E15.CZ**

**KUPTÉ SI SPECIÁL O KARLU GOTTOVI
V TRAFICE NEBO NA WWW.IKIOSEK.CZ/REFLEX**

Cena za ekonomii: více praxe, mládí a žen

Lukáš KOVANDA

Letošní ekonomická Nobelova cena více než mnohé předešlé odráží klíčový trend doby.

Tím je široce prosazovaná snaha o začleňování dosud znevýhodněných skupin obyvatelstva do jakéhosi „hlavního proudu“. Z celoplanetárního pohledu se tímto začleňováním rozumí předně boj s extrémní chudobou, který umožňuje vést alespoň elementárně důstojný život stále vyššímu podílu globální populace. Z pohledu ekonomicky vyspělých zemí je pak tímto začleňováním srovnávání podmínek mezi ženami a muži na trhu práce, a dokonce právě i v rámci špičkového ekonomického výzkumu.

Ocenění laureáti získávají Nobelovu cenu ponejvíce za boj s chudobou. Jednou z oceněných je přitom také žena, teprve druhá v historii udílení ceny, kterou od jejího prvního ročníku v roce 1969 až dosud získalo celkem 84 badatelů.

Mužská versus ženská orientace

Letošní laureátka Esther Duflová z Massachusettského technologického institutu je dnes jedinou žijící ženskou držitelkou ceny. Sama své ocenění chápe jako signál pro další badatelky, že i ony mají šanci dosáhnout nejvyšší mety ve vědecké branži. Žen oceněných ekonomickou Nobelovou cenou bude i proto v budoucnu takřka jistě přibývat. To může tvář ekonomie docela výrazně proměnit, neboť ženy by mohly přinést do vědy nová témata, jako je

FINANČNÍ OHODNOCENÍ. Trojice ekonomů Abhijit Banerjee, Esther Duflová a Michael Kremer si rozdělí, stejně jako ostatní laureáti v každé kategorii, devět milionů švédských korun.

Jedním z přímých důsledků práce oceněných je prokazatelné zlepšení systému vzdělávání a školních výsledků více než pěti milionů indických dětí.

výzkum orientovaný na vzájemnou spolupráci, obchod a doplňování ať už států, firem, či jednotlivců.

Francouzsko-americká ekonomka Duflová je zároveň nejmladší držitelkou

dané ceny v historii. Koncem tohoto měsíce oslaví 47. narozeniny. Dosud byl nejmladším držitelem Kenneth Arrow, který cenu získal v roce 1972 ve věku jednapadesáti let. I to je možná nový trend. Mládí vpřed!

Přes ulici

Duflová se o letošní Nobelovu cenu dělí se dvěma kolegy, svým manželem Abhijitem Banerjeem, rodákem z indické Kalkaty, a rodilým Američanem Michaellem Kremerem. Trojice cenu získává doslova za rozvoj „experimentálního přístupu zaměřeného na zmírnění světové chudoby“. Všichni tři ocenění působí na univerzitách v USA vzdálených jen kousek od sebe. Banerjee stejně jako jeho manželka působí na Massachusettském technologickém institutu v americké Cambridge, zatímco Kremer „přes ulici“ od nich, rovněž v Cambridge, a síce na Harvardu.

Laureáti v posledních zhruba dvaceti letech rozvinuli experimentální metody, které umožňují účinněji bojovat s globální chudobou. Jejich přístup spočívá v tom, že rozsáhlou problematiku boje s chudobou člení na dílčí, snáze řešitelné otázky, na něž hledají odpovědi. Zkoumají tedy například to, jak co neúčinněji zasáhnout za účelem dosažení vyšší úrovně vzdělanosti dané rozvojové ekonomiky či zlepšení zdravotního stavu tamní dětské populace. Následně, poté co ocenění ekonomové „rozparcelují“ problém chudoby na takovéto dílčí podotázky, hledají na každou z nich odpověď prostřednictvím experimentů přímo v terénu, v rámci dotčené populace, tedy například přímo v podmínkách rozvojové subsaharské ekonomiky nebo indického venkova.

Do terénu

Kremer s kolegy již v polovině devadesátých let

prokázali účinnost tohoto přístupu, když jejich terénní experimenty v západní části Keni umožnily testovat a rozvinout celou řadu reformních kroků v oblasti tamního školství. Kremer a další letošní ocenění pak prováděli podobný terénní experimentální výzkum také v dalších rozvojových oblastech světa. Jedním z přímých důsledků práce oceněných je prokazatelné zlepšení systému vzdělávání a školních výsledků více než pěti milionů indických dětí.

A to je další trend doby, který letošní ekonomická Nobelova cena pečeti. Určitý přesun od stolu a od teoretizování právě do terénu, do praxe každodenního života. Více praxe, více mládí, více žen, to je ekonomie budoucnosti, chce se po včerejšku vzletně zvolat.

Autor je spolupracovníkem redakce

VIZITKY OSTATNÍCH LETOŠNÍCH LAUREÁTŮ

CENA ZA FYZIOLOGII A MEDICÍNU: Za objev molekulárních mechanismů, jejichž prostřednictvím buňky vnímají dostupné množství kyslíku a přizpůsobují se tomu.

William G. KAELIN Jr.
(62), 1/3 CENY

Americký onkolog na Harvardově univerzitě a bostonském Dana-Farber institutu pro výzkum rakoviny. Kariéru věnoval výzkumu genetických mutací a proteinů, které potlačují či omezují množení rakovinných buněk, obzvláště zhoubných nádorů oka či dědičného onemocnění von Hippel-Lindau. Je držitelem ceny japonského Fondu Princzny Takamatsu pro výzkum rakoviny a ocenění Americké asociace klinické onkologie ASCO.

Sir Peter J. RATCLIFFE
(65), 1/3 CENY

Britský nefrolog, který působí v Nemocnici Johna Redcliffa při University of Oxford, na které je také profesorem klinické medicíny. Vede rovněž klinický výzkum na Institutu Francise Cricka v Londýně. Od roku 2002 je členem britské Akademie lékařských věd. Popsal, jak hormon erythropoetin (EPO) ovlivňuje produkci červených krvinek, respektive jak je v buněčné DNA aktivována jeho produkce při nedostatku kyslíku. Vedle řady profesních ocenění byl v roce 2014 pasován do rytířského řádu za své zásluhy v medicíně.

Gregg L. SEMENZA
(63), 1/3 CENY

Profesor pediatrie, radiační onkologie, biologické chemie, medicíny a onkologie na Univerzitě Johnse Hopkinse, kde řídí institut buněčného inženýrství. Stejně jako Ratcliffe se věnoval výzkumu EPO, odhalil navíc protein HIF-1a, prostřednictvím kterého je patřičná část buněčné DNA aktivována při nedostatku kyslíku. Semenzův i Ratcliffův výzkumný tým dospěl ke zjištění, že detekce uvolněného kyslíku je přítomna ve všech typech tkání, nejen v ledvinách, které EPO produkují. Za popsání detekčního mechanismu buněk obdržel v roce 2016 Laskerovu cenu, které se přezdívá „Americká Nobelovka“.

CENA ZA FYZIKU: Za příspěvek k porozumění vývoji vesmíru. Za objev první exoplanety obíhající hvězdu solárního typu.

Philip James Edwin PEEBLES
(84), 1/2 CENY

Kanadsko-americký fyzik, teoretický kosmolog a emeritní profesor na Princetonské univerzitě. Od sedmdesátých let významně přispíval k teorii Velkého třesku, působil také v oblastech zabývajících se temnou hmotou a temnou energií. Spolu s Robertem Henrym Dickem a dalšími fyziky předpověděl existenci reliktního záření, tedy mikrovlnného záření na pozadí vesmíru. Jeho PIB model se ale ukázal v rozporu s pozorováním. Na základě předložených teorií také vznikla mapa mikrovlnného kosmického pozadí zobrazující veškerý známý vesmír. Peebles je držitelem řady prestižních univerzitních ocenění.

Michel MAYOR
(77), 1/4 CENY

Švýcarský astrofyzik, profesor na Ženevské univerzitě v oddělení astronomie, kde působí od graduace v roce 1971. Formálně odešel do penze v roce 2007, ale zůstává aktivní jako vědecký pracovník observatoře v Ženevě. Je držitelem řady profesních ocenění, například ceny Viktora Ambarcumjana pro rok 2010 či Kjótské ceny pro rok 2015. Ve svém výzkumu se zajímá především o extrasolární planety, přístrojové vybavení, statistické vlastnosti dvojhvězd, dynamiku kulových hvězdokup, galaktické struktury a kinematiku.

Didier QUELOZ
(53) 1/4 CENY

Švýcarský astronom spolu s Michelelem Mayorem v roce 1995 objevil 51 Pegasi b, první extrasolární planetu obíhající kolem hvězdy hlavní posloupnosti 51 Pegasi. Pozorování nemohli učinit přímo, proto použili pozorování posunu spektra hvězdy, kterou exoplaneta obíhala. Jejich metodu používají astronomové dodnes a objevili díky ní přes čtyři tisíce dalších exoplanet. Queloz je velmi aktivní na poli hledání exoplanet v astrofyzikální skupině Cavendishovy laboratoře v Cambridgi a na Ženevské univerzitě. Obdržel několik ocenění za vývoj nových astronomických přístrojů a experimentální techniky.

CENA ZA CHEMII: Za vývoj lithium-iontových baterií.

John Bannister GOODENOUGH
(97), 1/3 CENY

Američan narozený v Německu je nejstarším laureátem Nobelovy ceny v historii. Vystudoval Yale University a University of Chicago, působil v Lincolnových laboratořích při MIT a později vedl Laboratoř anorganické chemie při univerzitě v Oxfordu. Z února roku 2017 pochází poslední významný vědecký článek, který jeho tým vypracoval na University of Texas o „skleněné baterii“. Ve své kariéře se zabýval fyzikou pevných látek, strojírenstvím a výzkumem vlastností materiálů. Přispěl také k vývoji materiálů pro počítačové paměti RAM. Obdržel desítky profesních odborných ocenění, od roku 2009 je také udělována „Jeho“ cena za přínos materiálovým vědám pod patronací britské Royal Society of Chemistry.

Michael Stanley WHITTINGHAM
(78), 1/3 CENY

Britsko-americký chemik, který vede Institut materiálového výzkumu, věd a inženýrství na Binghamton University. Studoval na University of Oxford, postdoktorát získal na Stanfordově univerzitě. Šestnáct let pracoval ve výzkumné divizi společnosti Exxon a krátce také pro společnost Schlumberger. V sedmdesátých letech zásadně přispěl k vývoji baterií detailním popsáním způsobu a možnostmi prokládání iontů vrstvenými materiály, takzvanou interlací. Drží řadu zásadních patentů tohoto procesu u lithiových baterií. Aktivně působil a dále působí v řadě institutů zabývajících se chemickým ukládáním energie, řadu z nich financuje americké ministerstvo energetiky.

Akira JOŠINO
(71), 1/3 CENY

Japonský chemik, který působí na Meijo University v Nagoji. Je tvůrcem první bezpečné lithiové baterie na světě. Jeho práci výrazně ovlivnil John B. Goodenough. Jošino vystudoval na Kjótské univerzitě a doktorát z inženýrství získal na Ósaké univerzitě. Vyučoval ho Kenichi Fukui, je to první japonský laureát Nobelovy ceny za chemii. Jošino strávil část kariéry prací pro firmu Asahi Kasei, poté pro Laboratoře Kawasaki, od roku 1994 vedl vývojářské oddělení firmy A&T Battery, společného podniku Toshiba a Asahi Kasei.

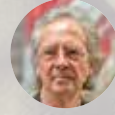
CENA ZA LITERATURU:

Olga TOKARCZUKOVÁ
(57) 2018

Polská spisovatelka, autorka poezie, esejí, scénářů je jedním z nejčtenějších a kritiky nejlépe hodnocených polských autorů. Studovala psychologii na Varšavské univerzitě. Pak začala pracovat jako psychoterapeutka ve Valbřichu poblíž českých hranic. Od roku 1998 žila ve vesničce blízko Nové Rudy, odkud řídila soukromé nakladatelství Ruta. V současné době žije ve Vratislavi. Od roku 2008 vyučuje tvůrčí psaní na Opolské univerzitě. Její tvorba bývá díky snovým a poetickým příběhům přirovnávána k dílu Gabriela Garcíi Márqueze. Loni získala Man Bookerovu literární cenu za román Běguni. Příští rok v květnu se zúčastní festivalu Svět knihy Praha.

Peter HANDKE
(76) 2019

Rakouský spisovatel, básník, dramatik a překladatel. Studoval právnickou fakultu ve Štýrském Hradci. Studium však v roce 1965 ukončil a ve svých 22 letech se začal zabývat literární tvorbou. V roce 1966 vydal první román Sršni. Často se stěhoval, žil v Berlíně, Düsseldorfu, Paříži, Frankfurtu, Salcburku či Chaville. Zpočátku měl kritický postoj k literární tvorbě, který se podobal beatnickému hnutí. Od sedmdesátých let spolupracoval s Wimem Wendersem, zvláště se proslavil jako autor některých částí scénáře, zejména básnických monologů ve filmu Nebe nad Berlínem. Handke je třetím držitelem Nobelovy ceny, který předtím získal v Praze Cenu Franze Kafky.

CENA ZA MÍR:

Abiy AHMED
(43)

Etiopský politik, současný premiér. Je oromské národnosti a pochází ze smíšeného manželství muslimského otce a křesťanské matky. Byl vojákem z povolání a zpravodajským důstojníkem. Je předsedou Oromské demokratické strany, s níž v dubnu 2018 zvítězil ve volbách a byl jmenován etiopským premiérem. Jeho vláda je charakterizována ekonomickými reformami a zmírňováním politického napětí. Významně přispěl k odstranění napětí se sousední Eritreou včetně uzavření příslušné mírové dohody, vzájemného otevření zastupitelských úřadů, obnovení telefonického spojení a zavedení pravidelné letecké linky mezi oběma zeměmi. Ukončil tak dvacet let trvající regionální pat vzniklý po válečném konfliktu v devadesátých letech. /msc/

Tvář dne

Foto: ctk

„Kdo se pokusí oddělit od Číny jakoukoli oblast, zemře, jeho tělo bude rozdrveno a kosti rozemlety na prach, řekl čínský prezident Si Ťin-pching.“

STR. 8

Komentář

Došly peníze? Vzhůru za Babišem!

Školské odbory jsou připraveny vyhlásit jednodenní stávkou v případě, že v nejbližších dnech neuspějí s požadavkem zvýšit od ledna základ platu učitelů o deset procent. S vládním nařízením, podle nějž se mají všem pedagogům zvedat tarify o 2700 korun, nesouhlasí. Jednat se má dál, předjímat výsledek nemá příliš smysl.

Už teď je ale zjevné, že odboráři během dosavadních debat museli někde udělat fatální chybu. Jinak by to, co požadují, už měli v kapse. Protože při sestavování rozpočtu na příští rok platí: Chybějí vám peníze? Jděte za Babišem. Eventuálně ještě za komunisty, na jejich diktát předseda vlády také dá. Viz zdravotnictví. Premiér razantně odmítal otevírat úhradovou vyhlášku, ale nemožné se stalo skutkem. Vyhláška se otevře, údajně je to nutné kvůli kompenzaci zvýšení platů zaměstnanců ve veřejné sféře plošně o 1500 korun. Stát každopádně přichodí 4,9 miliardy

korun. Původní závazek rozdělit z rezerv pojišťoven dalších šest miliard platí rovněž, takže ve zdravotnictví přibude skoro 11 miliard.

Nemá příliš smysl rozebírat, kdo si zaslouží jaké platy nebo kde finance chybějí méně a kde více. Tím se šéf hnutí ANO dvakrát netrápí. Pokud jde o zdravotnictví, ustoupil komunistům, kteří

„**Když dojde na přidělování financí, v současné vládě platí - co je dovoleno bohovi...**“

hrozili, že nezvednou ruku pro rozpočet na příští rok. Když jednal s poskytovateli zdravotní péče, zástupci odborů byli vykázáni. A figurou jen tak do počtu byl i ministr zdravotnictví.

Rozhoduje prostě Babiš, to už snad ví každý. Jestli chcete něčeho dosáhnout, obraťte se rovnou na něj. Třeba jako zástupkyně mateřských škol, kterým vadí, že prý předškolní vzdělávání je na okraji

zájmu vlády. Zatím se jim dostalo pouze ujištění, že Babiše téma zajímá a vezme ho i na koaliční radu. Ovšem, zní to slibně. A jsme u toho. Babiš se pasoval do role spasitele a je v ní přesvědčivý. Kdo a proč by vzpomínal na to, že zároveň o vládních koaličních partnerech hlásá, že „ČSSD má ve své DNA heslo pana Špidly: zdroje jsou“. Pokud se jedná o přidělování financí, v současném kabinetu platí - co je dovoleno bohovi...

Před pár lety Babiš hnutí ANO přeorientoval na levicové voliče. Vyplatilo se mu to už v krajských volbách v roce 2016. Je to kurz, který v dohledné době patrně nehodlá opustit. U lidí na venkově, v malých městech, na sídlišťích, a zejména u starší generace vyvolal současný premiér dojem, že je schopný manažer a dá to tady do pořádku. Anoistům to přináší trvalých 30 procent volební podpory. S tím hned tak někdo nehne.

Jana HAVLIGEROVÁ
komentátorka
deníku E15

Kresba Břetislav Kovařík
▼ INZERCE

BLESK

Vánoční jarmark

Přijďte ukázat, co umíte!

*Vytváříte originální věci a rádi byste je prodávali?
Iste začínající firma, maminka na mateřské?*

ZAREGISTRUJTE SE
na **jarmark.blesk.cz**

- MOŽNOST PRONÁJMU NA 2 DNY, VÍKEND NEBO PO CELOU DOBU JARMARKU
- K DISPOZICI PRODEJNÍ PULT ZA VÝJIMEČNOU CENU V CENTRU PRAHY
- DOPROVODNÝ PROGRAM VÁNOČNÍ VESNÍČKY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

*Bonus
pro nejlepší
prodejce*

**PREZENTACE
V DENÍKU BLESK!**

**29. 11. – 22. 12. 2019, DENNĚ 9–20 HOD
OBCHODNÍ DŮM KOTVA, 3. PATRO, PRAHA 1**

Bydlení v Česku má řešit nová koncepce státu

Kde se bude žít v příštích dvaceti letech? Vyhrají nájmy, družstva, či osobní vlastnictví? Porostou velká města do výšky, anebo se dál rozšíří prstence domů kolem nich? Jak změny podpoří nové zákony, stavební předpisy a finanční dostupnost hypoték? To byla některá z témat konference s názvem Disrupce bydlení, kterou uspořádal deník E15 pod značkou E15 Premium. /hf/

Foto: E15, Michaela Skandarová Tix

TEORIE ZMĚNY. V prvním panelu vystoupili ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová, generální ředitel Finepu Tomáš Pardubický, architekt Jiří Řezák a šéf Institutu plánování a rozvoje Ondřej Boháč. Partnery akce, která se konala v prostorách CIIRC, byli Finep, Havel & Partners a Wüstenrot.

VRSTVY PRAHY. Každá éra přidala městu jednotlivé vrstvy a to organicky rostlo. „Teď ale rozvoj převzali na svá bedra soukromí investoři, což je škoda. Mělo by to být o spolupráci s městem, obcí,“ připomněl architekt Jiří Řezák ze studia Qarta Architektura.

PĚTINA VOLIČŮ. Stát má podle Tomáše Pardubického, šéfa developerské společnosti Finep, vizi, jak řešit přístup k bydlení pro všechny, bohužel se to ale často nepotkává se záměry jednotlivých městských částí. „Je překvapivé, že bydlení řeší 21 procent voličů, ale nikoho to nezajímá,“ podivil se Pardubický.

SLOVO ZÁVĚREM. S řečníky i publikem se rozloučila šéfredaktorka deníku E15 Tereza Zavadilová.

ZMĚNY V PRÁVU.

Výstavbu i celý nemovitostní trh má proměnit a jeho rozvoj podpořit nový stavební zákon. „Poprvé v historii by šlo o zásadní zjednodušení procesů,“ říká advokát Lukáš Syrový, partner kanceláře Havel & Partners. Na konci legislativního procesu by měl být jeden úřad a jedno razítko. Zákon by mohl začít platit na přelomu jara a léta roku 2021.

ŘEŠENÍ NEDOSTUPNOSTI BYDLENÍ.

Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová potvrdila, že na jejím úřadě vzniká nová státní koncepce bydlení na období let 2021 až 2030. Stát se chystá více podpořit jiné formy bydlení než vlastnické s důrazem na družstevní bydlení.

BYTOVÁ DRUŽSTVA.

Pod Stavební bytové družstvo patří v Praze tři stovky domů a zhruba 20 tisíc bytů. Právě forma družstevního bydlení je podle šéfa SBD Martina Kroha s ohledem na budoucnost bydlení a jeho dostupnost jednou z hlavních variant.

ROZVOJ OKOLO PRAHY.

Do několika let přijde podle propočtů IPR do metropole dalších 160 tisíc lidí. Na takový nápor není město připraveno. „V prstenci kolem narůstá trend suburbanizace, což pak dělá problémy uvnitř města,“ vysvětluje šéf IPR Ondřej Boháč.

CENY NEMOVITOSTÍ byly také jedním z témat diskuze. Tomáš Pardubický z Finepu tvrdí, že více než polovinu růstu cen způsobil veřejný sektor. Kromě toho z dat Deloitte vyplývá, že metropoli chybí 22 tisíc bytů na pokrytí aktuální pracovní potřeby.

VLASTNÍCI VERSUS DRUŽSTVA.

Mezi developery má Finep zřejmě největší zkušenost s družstevním bydlením. „Družstevní výstavba zajišťuje výraznou stabilitu fungování domu, a to zvláště ve srovnání s praxí řady společností vlastníků jednotek,“ uvedl finanční ředitel Finepu Štěpán Havlas.

DOSTUPNOST ÚVĚŘŮ.

Mladí lidé musejí dnes podle Michala Pokludy z Wüstenrotu řešit bydlení mnohem dříve než před pár lety. I finanční ústavy se na to už naučily reagovat a orientují se na výrazně mladší klientelu či mají specializované nabídky přizpůsobující se životnímu cyklu obyvatel.

Foto dne

Foto: Reuters

ZAHÁJENÍ.

Pod imponantním závěrem klenby parlamentu v Londýně slavnostně zahájila novou schůzi britská královna Alžběta II. V projevu napsaném vládou oznámila, že prioritou kabinetu bude i v novém zasedacím období sněmovny zajistit odchod Spojeného království z Evropské unie k letošnímu 31. říjnu.

Výročí týdne

John Brown – terorista bojující za svobodu

Na počátku byl idealistický záměr odstranit otroctví a na konci americká občanská válka. Když John Brown se svými 21 kumpány 16. října 1859 krvavě obsadil federální zbrojnici v Harpers Ferry ve Virginii, měl sto tisíc pušek a jednoduchý plán: zbraně rozdá otrokům, kteří se vydají od plantáže k plantáži na jih, osvobodí své druhy, a tak zanikne otroctví.

Zamýšlené spontánní povstání se však nekonalo. Zato Browna a zbylé abolicionisty dopadla za dva dny míst-

ní milice s vojáky a předala je světské spravedlnosti. Brown byl obviněn z vícenásobné vraždy, konspirace a velezrady a uznán vinným ve všech bodech obžaloby. Ironií osudu je, že první obětí útoku na zbrojnici byl svobodný černoch projíždějící kolem vlakem. Sám Brown vešel do dějin jako národní mučedník bojující proti otrokářství a dodnes se o něm zpívají písně.

Bližší pohled není tak jednoznačný. Americká Unie v půli devatenáctého století byla všechno, jen ne jednotná.

V polovině jižanských států bylo uzákoněno otrokářství, které nebylo legální na severu. Tam sice žili svobodní černoši, ale nesmělo se pomáhat těm uprchlým. A právě to Brown dělal. Neštítel se přitom násilím, sám se považoval za boží nástroj.

Ještě před akcí v Harpers Ferry proslul Brown v Kansasu, který se chystal vstoupit do Unie, ale nebylo jasné, zda mezi severní či jižní státy. Brown chtěl rozhodování usnadnit, a tak inicioval vraždu pěti stoupenců otrokářství,

na které se podíleli i jeho synové. Už v Kansasu tak málem vyvolal občanskou válku.

Jeho činy silně polarizovaly společnost a přispěly k situaci, kdy Jižané přestali důvěřovat Severanům a naopak. Zatímco na Severu byla Brownova poprava vnímána jako oběť vyššího mravního principu, na Jihu byl považován za průkopníka terorismu. Model „jedna země, dva systémy“ přestával fungovat a Brown podle historiků výrazně přispěl k vypuknutí občanské války. /mecl